СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 78. Джерзи Сити, Н. Дж., понеділок, 5. квітня, 1925. VOL. XXXIV. No. 78. Jersey City, N. J., Monday, April 5. 1926. THREE CENTS

Прихильники прогибіції хочуть її ще скріпити.

ВАШИНГТОН, 2. квітня. — В обох палатах конгресу панує нині велике огірчення на прихильників прогибіції, які в той самий час, коли противники стараються облекшити прогибіцію, почали нові старання за її заостреннєм.

Проект нового закона внесено за старанием Линколна С. Андруса, начальника федерального прогибіційного уряду. Після сего додатку федеральні агенти дістали широкі права щодо ревізії домів та осіб.

Противники прогибіційного закона почали сейчас завзяту кампанію проти сього проєкту.

КУЛИДЖ ПРОТИВ ВИСИЛАННЯ ДЕЛЕҐАТА НА ЖЕНЕВСЬКІ НАРАДИ ПРО АМЕРИКУ.

ВАШИНГТОН, 2. квітня. — Президент Кулидж дав до зрозуміння представникам американської преси, що хоча федеральний уряд предложив державам звязаним у всесвітний суд при Лізі Народів, свою прозьбу щодо приняття його до сього суду, все таки уряд не думає висилати свого делегата на наради держав, скликані Лігою Народів, щодо прозьби Америки та її застережень.

ВКАЗУЄ НА ПОТРЕБУ ЗМІНИ КОНСТИТУЦІЇ ЛІГИ НАРОДІВ.

НЮ ЙОРК, 2. квітня. — З Европи вже починають приїздити делегати на всеамериканський конгрес преси. Одним з перших делегатів був Хорхе Мітре, редактор і видавець найбільшої аргентинської газети Ля Насіон. В розмові з американськими газетарами про положеннє в Европі, звідки він приїздає, Мітре вказував на послідні події в Женеві як на доказ, що Ліга Народів потребує реорганізації в сьому напрямку, щоби одна держава не могла своїм голосом ветувати постанов усіх других держав.

ПРЕЗИДЕНТ УСТАНОВЛЯЄ ПРИВАТНОГО РОЗСЛІДНИКА ДЛЯ ФИЛИПІНІВ.

ВАШИНГТОН, 2. квітня. — Щоби дізнатися про умови на Филипинських островах з достовірного жерела, президент Кулидж установив полковника Кармі Томпсона, свого приятеля, розслідником умов на сих островах. Полковник має розслідити стан освіти, добробут, стан і вигляди промислу та здібність тубильців до самоуправи.

КАТАСТРОФА В ТЕАТРІ.

МЕКСИКО, 2. квітня. — В одному з найбільших театрів рухомих образків у сьому місті завалився підчас представлення балькон першого поверху. Під його руїнами погибло на місци 5 осіб, а 52 другі віднесли тяжкі ушкодження. Причиною випадку був за великий тягар осіб на бальконі.

ПЕРШИЙ ДОБРОДІЙНИЙ ЗАПИС.

НЮ ЙОРК, 2. квітня. — В стейтовому суді зложено нині до затвердження тестамент місцевої міліонерки пані Анни М. Ричардсонової, котра померла недавно в 88 році життя. Сей тестамент розділив на ріжні добродійні цілі величезну суму 37 міліонів долярів. З того запису син покійної вже видав 29 міліонів на означені тестаментом цілі.

БУДІВЛЯНІ СТРАЙКИ В НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 2. квітня. — Частина будівельних підприємців уже погодилася зі страйкуючими будівляними робітниками, занятими при валенню домів („гавз рекерз"), признаючи їм їх домагання. Наслідком сього вернуло до праці коло 900 страйкарів. На страйку остає ще коло 1,800.

СТРАЙК ТКАЛЬНЯНИХ РОБІТНИКІВ.

ПАСЕЙК, Ню Джерзі, 2. квітня. — В парку Белмонта в Гарфілді відбулися нині великі масові збори страйкарів ткальняних фабрик. На збори явилося які три тисячі страйкарів. Організатори страйку заявили, що страйкарі готові кождої хвилі на згоду та що найліпшим пляном переговорів, який досі подано, є плян пасейської торговельної палати, після котрої властителі фабрик і представники страйкарів малиби зійтися на спільну конференцію. Організатори страйку запевняли, що вони готові на таку конференцію, як лишень фабриканти покажуть свою охоту до неї.

З КОЛОТНЕЧІ В РОСІЙСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ.

НЮ ЙОРК, 2. квітня. — Іван Кедровський, котрий каже, що він є одиноким правним представником „святого синода російської православної церкви" на Америку, ввійшов тут нині в посіданнє російської православної катедри та епископської палати. До сього заняття добився Кедровський трилітним процесом проти групи попів, якими проводить митрополит Платон. Кедровського впровадив у посіданнє сержант нюйорської поліції та адвокат Кедровського.

СТАЙНЯ З ХАТИ Т. Г. ШЕВЧЕНКА.

Кореспондент газети „Комуніст" пише у своїй дописі таке:

„В Миргороді зберіглася хата, в якій жив Т. Г. Шевченко 80 років тому.

„Теперішний господар хати, 80-літній П. Коробка, показуючий в сотий раз цей миргородський унікат, сказав: — О, то пишіть до газети, хай скорійше полагодять хату, бо по весні зовсім завалиться.

„Перша половина хати складається з двох кімнат. Стіни аж до стелі вогкі. Страшна холоднеча.

„В куті одної кімнати лежить загорнутий в кінську попону (накривало) смертельно хорий, чоловік, над котрим стара жінка голосячи ламає свої руки.

„П. Коробка пояснює цю тяжку картину так, що він примостив у себе Жида візника, котрий тепер умірає.

— Грошей за хату не беру, — каже старий, — даремно живуть. Не моя буде провина, коли хата завалиться... Давно казав: вибирайтесь.

„Друга половина цієї історичної хати використана „по хазяйськи", обернута в... стайню. Тут знаходяться корови, стоять ясла...

„Знадвору стіни хати завалюються і підперті підпорками, але з весною все завалиться, не витримає. Дуже вже постарілась хата, а доглядати її старому господарю не сила: сам валиться.

„Так в Миргороді пильнують цю памятку старовини".

Нема чого дивуватися, бо тож памятка „хахла" Шевченка, та ще в додатку не марксиста. А ось якби то була хата якогось „товариша", ну, скажемо, хочби того, що десь двері Ленінови відчиняв, то тоді то булаб святиня і малаб відповідний догляд влади.

КАНАДІЙЦІ ЗААСЕКУРОВАНІ НА ЧОТИРИ І ЧВЕРТЬ БІЛІОНА ДОЛЯРІВ.

Минувшого року Канадійці вибрали асекураційних поліс на життя на 807 міліонів долярів. До кінця 1925 р. Канадійці мали асекураційних поліс на життя за чотири біліони, 254 міліони, 908 тисяч, 278 долярів. Минулого року ріжні асекураційні компанії виплатили на речинцеві поліси, отже на такі, яким вийшло вже 20 літ, понад 255 міліонів долярів. — Усі ці цифри подає домініяльний департамент асекурацій.

СПИТЬ ШІСТЬ МІСЯЦІВ.

Англійські лікарі не можуть ніяк пояснити дивного случаю з двайцять-три-літною Доріс Гінтон з Лондону. Вона в жовтні минулого року слухаючи музики по радіо, заснула і находиться по нинішний день в непорушному сні. Її кормлять штучно і вона навіть зискала на вазі, одначе ні раз за послідного пів року не прийшла до себе. Найкращі лікарі, а також і „чудотворний" духовник Гикмен не є в силі її розбудити або хоч найти причину того сну.

УКРАЇНСЬКИЙ СТРІЛЕЦЬ НА КУБІ ВІДБИРАЄ СОБІ ЖИТТЯ З ГОЛОДУ І НУЖДИ.

Як живеться нашим нещасним еміґрантам на Кубі, пізнати по тім, що недавно поповнив тут самовбийство молодий стрілець Галицької Армії Михайло Пилипів, родом з Городка Ягайлонського, Галичина, бо не мав змоги заробити на прожиток.

Кількасотна українська еміґрація на Кубі голодує і живе з того, що шукає за сухим та зацвилим хлібом, який викидують богачі разом з сміттям.

Українці в Америці повинні не відмовити своєї допомоги тим нещасним жертвам. Датки належить слати до Обєднання, або на руки Укр. Допомогового Комітету на Кубі на слідуючу адресу: Ukrainskyj Komitet, Calle. Bayona 9, Aetos, Habana, Cuba.

ПАНСЬКИЙ ЖАРТ.

В селі Людвітові Дрогичинського повіту селянка М. Кравець одержала багато долярів з Америки, після смерти свого чоловіка, який служив в американському війську. Довідався про це дідич фільварку п. Розвадовскі. Він, не довго думаючи, вирішив зі своїм наймитом обграбувати бідну жінку. Коли прийшовши до п. Крвавець, п. Розвадовскі став вимагати від неї гроші, то остання підняла крик, на який позбігалися сусіди і звязали пана. Тоді п. Розвадовскі став говорити, що він не мав наміру брати гроші у жінки, а тільки хотів пожартувати з нею. Але селяни не повірили йому, тому що бачили, як він душив за горло жінку, а наймит в той час шукав у скрині долярів. Пана Розвадовського арештовано і віддано судовій владі.

„СОВЕТ НЕЧЕСТІВИХ".

До польського міністерства внутрішних справ зголошено статут Т-ва „Русское Народное Обєдинение в Польши". Т-во це має бути націоналістично-політичною організацією Росіян у Польщі. Центр — в Варшаві; буде називатися „Верховним Советом". На місцях — уповноважені.

Організатори походять з ріжних сфер Москалів в Польщі, переважно чорносотенці, поміщики та решти російських чиновників.

ШУКАЄ ЗА ВОРОЖБИТОМ.

Мейкон, Га. — Френк Сімон ходив минувшого року до ворожбита, який сказав йому, що день 10. березня, 1926, буде щасливий для нього. „До чого не діткнешся, то стане золотом", — казав йому ворожбит.

Френк вірив ворожбитови і дня 10. березня вибрав своїх 800 долярів з банку, щоб їх інвестувати, т. є вложити в „брокера" на закупно шерів. І коли йшов вулицею, напав на нього злодій, приголомшив ударом в голову, забрав гроші, золотий годинник, перстень і фонтанове пере, і втік.

Тепер Френк пошукує за ворожбитом.

ЗЕМЛЯ ДЛЯ ЯПОНЦІВ В АМЕРИЦІ.

ТОКІО, 31. марта. — Бразилійське правительство повідомило Японію, що готове відступити їй 12,500,000 акрів землі на поселенне.

Се предложенне дуже заінтересувало Японців.

ПОСЛИ МАЮТЬ ДОБРИЙ АПЕТИТ.

ЛОНДОН, 1. квітня. — Сегодня о год. 9.30 рано скінчилося засіданнє палати громад, яке тревало 18 годин без перерви.

Коли заблисло раннє сонце, пригадали собі посли, що то пора на сніданок і рушили до буфету. В одну мить опинилося в їх жолудках 1200 яєць, 2.500 кусників солонини і кілька тисяч горнят кави і чаю.

ВСЮДИ ВИНОЮ ЖІНКА!

В Голяндії в місті Амстердамі, в культурній державі Західної Европи, відбудеться процес за Адама, Еву, вужа й яблоко, що вони поїли. А зачався він з цього, що священик одної церкви Гелькерсн на проповіди вияснив побожним парафіянам біблійну історію, як то вуж і Ева намовили до первородного гріха Адама, даючи йому зїсти яблоко з дерева пізнання добра й зла. Священик вважав історію з вужем і деревом за неправдиву, але що її треба розуміти як приклад. Всі парафіяни були з проповіди задоволені, але один з них заскаржив священика перед синодом о шириння безбожности. Синод зажадав від священика вияснення, а цей відмовився його дати. Ще й обурився. Священика віддано під церковний суд.

Преса дуже цікавиться тим, чи всю вину складуть на Еву, що спокусила Адама, чи священикови відберуть парафію.

3,296 ДОЛЯРІВ МАЙНА НА КОЖНУ ОСОБУ.

Майно Канади вартувало 1921 року стільки, що колиб був розділив на її населення, на кожну особу припалоб було — $2,525. Але зате майно самої Західної Канади вартувало стільки, що на кожну її душу припадало $3,296. Вартість самих рільничих продуктів виносила в трох степових провінціях стільки, що на кожну особу припадало $1,916.

У 1923 р. населення Зах. Канади випродуктувало ріжних товарів вартости 986 міліонів долярів. І коли відтягнути від цеї суми усі кошти продукції і т. п., то на кожну особу припадалоб 432 дол. чистого доходу.

ПОВІНЬ ЕМІҐРАНТІВ У КАНАДІ.

Через Винніпеґ не перестають їхати еміґранти. Богато з них приостанавлюється в місті і вандрують вулицями. Видно їх по одежі. Тримаються гуртками. Кромі того, як доносять власти, отворено еміґраційний сезон, бо цими днями знову приїзджає 5,000 еміґрантів трьома кораблями: Антонія, Дорик і Монтровз.

Заворушення в Галичині.

ВАРШАВА, 2. квітня. — Телеграми доносять, що в місті Стрию в Галичині вибухли заворушення, підчас яких забито 4 особи а 12 ранено.

(Телеграми не подають вправді причин заворушень, але ми можемо легко догадатися, що ті заворушення можуть мати тільки національний або економічний, або коли ходить про Українців, один і другий підклад).

КАЖУТЬ, ЩО АМЕРИКА ВИХОВУЄ В МІЛІТАРНІМ ДУСІ.

БЕРЛІН, 2. квітня. — Реакційна „Берзен Цайтунг" виказує, що спокійна на око Америка поробила всі можливі заходи, щоби підготовити молодіж (скавтів) до військової служби. Кромі цего відбуваються кождого року під доглядом Секретаря Війни військові вправи в кемпах, до яких зголошуються добровольці. Число тих добровольців виносило в 1924 р. 300.000 людий.

КРОВАВІ РЕЛІГІЙНІ ЗАВОРУШЕННЯ В ІНДІЯХ.

ЛОНДОН, 2. квітня. — До чого може довести релігійний фанатизм, можна пізнати по тім, що навіть в Калькуті, (Індії), де звичайно панує спокій і порядок, прийшло до боротьби між Гінду а Музулманами, які не хотіли перепустити релігійної процесії Гінду.

В вуличних сутичках згинуло 20 осіб, а 150 було ранених.

НЕМА ВИГЛЯДІВ НА СПОКІЙ.

ПАРИЖ, 2. квітня. — Найбільшу журу представляють тепер для Франції невідрадні відносини в Сирії і в Мароко, бо в обох краях війна ведеться далі. Друзи не склонні до ніякої угоди, а Абд-ель-Крім з одного боку веде переговори а з другого гуртує сильну армію на обох фронтах, французьким і іспанським.

ФРАНЦІЯ ВИЦОФУЄ СВОЇ ВІЙСЬКА З БАСЕЙНУ СААРИ.

ПАРИЖ, 2. квітня. — Французько-німецьке зближення поступило один крок вперід, бо Франція рішила відкликати з области Саари свої частини, які заступить тепер жандармерія, рекрутована з місцевого, німецького населення. То рішенне викликало серед Німців велику радість.

ВИХОДИТЬ ЗАМІЖ ЗА БІДНОГО ЧАСОПИСНОГО РЕПОРТЕРА, А ВІДКИДУЄ КНЯЗІВ, ГРАФІВ І МІЛІОНЕРІВ.

ПАРИЖ, 2. квітня. — Велику сензацію викликала відомість, що Сузанна Ленглен, ситківковий чемпіон, яка побила недавно в міжнародних змаганнях американку Вілдс, виходить заміж за Жака Офенбаха, який дописує до часописи „Ле Гальоа" та заробляє около $42 на місяць.

Кажуть, що Ленглен знала Офенбаха від 4 літ та що це подружє буде дійсним подружем з любови, бо о руку Ленглен старалися князі, графи, а рівнож і американські міліонери.

ПАШИЧ ПОДАСТЬСЯ ДО ДИМІСІЇ.

БІЛГОРОД, 2. квітня. — Виступ пятьох хорватських міністрів з кабінету Пашича викликав у парляменті того рода ситуацію, що правительство позбавлене більшости. Дотеперішний премєр Пашич буде змушений уступити. Його наслідником стане правдоподібно Люба Йованович.

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ РИФІВ З ФРАНЦУЗАМИ.

РАБАТ, 2. квітня. — Ходять чутки, що ведуться переговори між Абд-ель-Крімом а Францією і Іспанією що до заключення мира. Вісти ті о стільки оправдані, що на фронті панує спокій.

Франція та Іспанія, як повідомляє преса в Рабат (столиця французького Марокка), домагається для себе повної охорони своїх інтересів та визнання з боку Рифів суверенности султана.

УСУВАЄТЬСЯ ГОРА В ШВАЙЦАРІЇ.

БЕЛЛІНЦОНА, Швайцарія, 2. квітня. — Гора Мотто Д'Арбіно, висока на 5,550 фітів, а положена в сусідстві міста Беллінцони, усувається. Повільне усування завважено вже в 1888 році. На протязі перших 14 літ усувалася гора річно пересічно по 1½ інча, а в послідних роках вже по 6 інчів. Правительство поробило заходи, щоби забезпечити доокілчне населення перед евентуальним нещастєм.

ЗАДИВИВСЯ НА МУССОЛІНЬОГО.

БУКАРЕСТ, 2. квітня. — Новий премєр, генерал Авереску заповів владу сильної руки, а що до заграничної політики свою згоду що до того напряму, який репрезентує в Европі італійський диктатор Муссоліні.

Не знати тільки, як довго та приязнь потреває, бо Авереску заповів, що буде переслідувати не тільки комуністів, але і румунських фашистів.

ПОКЛИКУЮТЬ БУВШОГО ПРЕСТОЛОНАСЛІДНИКА ДО РУМУНІЇ.

БЕРЛІН, 2. квітня. — Ходять чутки, що нове румунське правительство хоче покликати назад престолонаслідника Кароля та привернути йому давні права.

СТРАЙК СТАЛЕВИХ РОБІТНИКІВ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 1. квітня. — 6,000 сталевих робітників розпочали страйк, домагаючися 25 процентової підвишки заробітної платні та точного придержування осьмигодинного дня праці.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

В Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Найшли собі оборонця.

Московська пропаґанда за визнанням большевицького уряду Злученими Державами ввійшла сими днями в нову стадію. Сих стадій мала вона досі не мало. Зачалася вона з того, що большевицький уряд побивався за визнанням Америкою через свого представника. Сей представник, однак, щоби добитися визнання, вживав масових зборів робітників, побаламучених большевицькою пропаґандою. На таку аґітацію американський уряд не подивився ласкавим оком, та прогнав большевицького представника з усею його бандою аґітаторів. Пробував тоді большевицький уряд робити через поступові круги Злучених Держав, через тих лібералів, котрих большевицький уряд у Москві розстрілює, а поза границями краю найбільше опльовує. Ся пропаґанда теж потерпіла повну невдачу, і тепер большевицький уряд поклонився ще новим чинникам.

Одним таким адвокатом большевицького уряду перед американським урядом є Айві Л. Лі, найбільший американський „публіцистичний" підприємець. Відомо, такі підприємці займаються тим, що ведуть аґітацію через ґазети, місячники, збори, тощо за тою справою, до якої їх наймлено. Вони підприємці, тобто роблять свою роботу не з ідеї, а за гроші. Лі се лиш не один з найбільших таких підприємців, але ще один з найдорозчих. Він робить звичайно розголошуючі кампанії таким підприємствам, як Стендарт Ойл Ко., Пенсилвенійська зелізниця, таким людям, як Ракефелер, Рут, — словом, найбогатшим кампаніям, найбільше консервативним людям. І ось тепер якраз сей Лі проявив зацікавленнє справою визнання большевицького уряду Злученими Державами. Він вислав наперед до визначних бизнесменів і політиків листи в сій справі, питаючися делікатно, яка їх опінія, а відтак урядив обід, на якому далекою боковою дорогою підходив до визнання.

Заходи сі покінчилися невдачою. Визначні бизнесмени не дуже то облизувалися на вид обгризеної російської кістки. Американський уряд неофіціяльно заявив ще раз свою тверду постанову не визнавати Москви. Американські ґазети, однак, зазначили як дуже замітний факт, що такі бизнесмени, як Лі, малиби бути за визнанням. Його звязки з Ракефелером підсунули деяким ґазетам догад, що большевики певно дали Ракефелерови широкі концесії в загарбаних ними грузинських та азербайжанських нафтових теренах. Самий факт, що большевицькі комісарі важилися навязувати зносини аж зі сею ґрупою американських капіталістів, ґазите вважають доказом, що большевицький уряд мусить бути в дуже скрутній потребі, коли він побивається визнання аж такою дорогою.

В обороні своєї віри.

Перед комітетом палати послів для заграничних справ відбулося дня 30. марта переслуханне в справі відношення мексиканського уряду до католицької церкви. Притокою до сього переслухання було те, що мексиканський уряд почав виконувати постанови мексиканської конституції про розділ церкви від держави та закона, який постановляє, що в Мексику чужинець, себто горожанин чужої держави, не має права бути священником якоїнебудь церкви. Як доносили ґазети, вводженнє сих законів у життя не обійшлося без кількох поважнійших заворушень та перепалок з федеральним мексиканським війском, бо були случаї, що католицькі священники взивали своїх вірних до спротиву державним урядникам. Сі спротиви на нічо не здалися, бо коли урядники найшли опір, вони зараз кликали війско, а се все було горою. Остаточно ціла маса чужинецьких священників опинилася поза границями Мексика. Найшлася поважна ґрупа й в Злучених Державах, а тут католицькі орґанізації постаралися через конґресменів о переслуханне перед комітетом палати послів. Дня 30. марта було се переслуханне. Були там кромі звичайних у таких справах адвокатів всі свідки, яких лишень можна було стягнути для потвердження закидів проти Мексика. Виступали священники, викинені з церков мексиканським урядом, виступали законники, проґнані з монастирів, сконфіскованих урядом, були й законниці, викинені з конвентів. Всі розповідали свої нещастя та кривдували собі на мексиканський уряд за його закони.

Ціль сього послухання було наклонити конґресову палату послів до ухвалення резолюції до уряду, щоби він зірвав дипльоматичні зносини з урядом Мексика. Відомо, переслуханнє сеї цілі не осягнуло: американський уряд не буде мішатися в нутрішні справи чужої держави. Однак, переслуханнє осягнуло другу ціль: воно запізнало американську публику подекуди з мексиканськими справами. Богато зі сього, що сказано на переслуханню, лишиться у памяти читачів американських ґазет.

Мимоходом, сей факт показав, яку прислугу моглиб зробити національній справі українські церкви, якби вони заступалися за своїми співвірними, переслідуваними польськими, московськими та ромунськими окупантами так, як за своїх співвірних в Мексику заступається католицька церква.

З нагоди московського монархістичного зїзду.

Російська чорносотенна і близька до неї еміґрація, уже третій рік, як висунула кандидатуру на „вождя русскаво народа" великого князя Миколу Миколаєвича. Третий рік навколо його імени твориться, як кажуть в Америці, „бум".

Після програної боротьби за відбудову „єдиної неділімої" царської Росії, яку провадили ріжні білі армії проти большевиків і „окраїнних народів", головно Українців, усі старі найчорніщі царисти почали робити ріжні зїзди, наради, то що і шукати „вождя". Промайнули імена ріжних Біскупських, Краснових і т. д. Навіть сам „одинокий правний спадкоємець царського трону" Кирило, оголосив себе царем, перебуваючи у приймах в невеличкому німецькому місті Кобурзі. Але не всім старим чорносотенним крисоловам подобається Кирило — не можуть простити йому того, що в початках революції, коли цар ще не відрікся від престолу, він уже признав першу революційну владу, комітет Державної Думи, і привів до Думи свій ґвардейський флотський екіпаж. Тим Кирило зробив немалу прислугу революції і вписав своє імя в ряди перших, що признали державний переворот. Але сим він зробив також і те, що правовірні царисти нині не можуть знести навіть його духу; другі, які визнають його „право" на дідівський спадок, згоджуються, аби він був царем, але не хочуть, щоби він правив, особливо підчас їх „тріумфального" походу на Москву, надіями про який вони себе потішають.

Тому серед них виникла гадка оголосити „вождом" усіх недобитків, черепків старої царської Росії, Миколу Миколаєвича. Мовляв, він є одинокий, з ким „цар" Кирило згодивсяб поділити „бремя власті". Люди, втаємничені в справу вибору „вождя", кажуть, що проти Миколи Миколаєвича була опозиція ґенералів, які доказували, що він уже занадто старий, слабої волі і ні розумом, ні орґанізаційними здібностями, чи енерґією, зовсім не надається на диктатора. А мовляв Росію звільнити від червоних і „воз соєдініть" зможе лише диктатор. На це вони дістали противні арґументи від видвигачів кандидатури Миколи Миколаєвича; діговорили: „для нас той не бажаний диктатор, який буде мати свою власну думку, свою власну волю і провадити свою політику; навпаки для нас треба такої особи, яка буде мати титул диктатора а робити все на власну руку будемо самі".

Цей арґумент подобався і ґенералам, серед яких кожен мріяв бути хоч маленьким диктатором. Кандидатура Миколи Миколаєвича була ухвалена і з того часу началась підготовка для нього ґрунту, виловлюванне прихильників і т. д.

Нарешті, щоби дати його „вожденію" авторитет, готуються скликати на 4. квітня в Парижі, „Всеіміґрантскій зарубежний сезд". Навколо цього зїзду розгорілася шалена боротьба ріжних іміґрантських ґруп, — очевидно, правого толку, бо соціялістичні і демократичні ґрупи зїзд просто зіґнорували. Боротьба ся й лайка ведеться в Европі так шалено, що відгомін її докочується аж до американської „національної Русі". І тут націоналісти ріжного толку так скубуть один другого, що аж клочча їх чорної шерсти летить з них. Ріжні національні секти Росіян, які, до речі сказати, складаються в переважній більшости з наших таки землячків „хохликів", та інших, яким до „московського православія" ще далі, як ріжним „малоросіянам", ведуть завзяту боротьбу між собою і вибирають кандидатів на зїзд, та збирають гроші в „казну веліkаво князя".

Сваряться, ламають і торощать свої „боєвие даспехі", а в суті річи вся ця бляґерська гра не варта й свічок. За якого вожда йдуть сварки? Не станемо тут говорити про те, кого він буде „водити", але хочемо трохи дати характеристику того, хто буде „вести". Хочемо дати характеристику того, кого тепер висовують діячі старого поваленого режіму, діячі російського русоцентризму, котрого величають як одинокого, що заслугує на повне довіря усього „русскаво народа" та одинокий посідає всі прикмети, потрібні для „національного вождя".

В часи останньої великої війни, коли Микола Миколаєвич був головним командантом російських армій, біля його імени створилась леґенда, що він надзвичайно рішучий, працездатний, суворий і справедливий. Вигадували ріжні епізоди з його діяльности, які підпирали цю леґенду.

Творила таку леґенду головно салдатська маса, фронтове офіцирство та інші патріоти, які хотіли бачити своїм командантом чоловіка з такими якостями його вдачі, які ставить у своїх вимогах здоровий розум та реальне життя.

Між тим в описах Ставки верховного команданта (Лемке. „250 днів в Царській Ставці) ми читаємо: ...„Прощаючись з чинами штабу верховного, він сам (Микола Миколаєвич) зазначив, що, знаючи, чого від нього чекали з першого дня призначення, він радий, що за 13 місяців ні на кого ні разу навіть не підвищив голоса".

„Ставка (штаб головного команданта) при Миколі Миколаєвичу і Янушевичу (його начальник штабу) „тільки записували події на фронтах", а ніколи ними не керували, бо „Янушевич звався цілком доцільно — стратеґічна невинність". А його перший помічник, ґенерал кватирмайстер Юрко Данилов, був така нездара, що навіть се бачив і сам великий князь, який часто, вислухавши його звіт, говорив: „Дурниці, Юрію, дурниці говориш".

Далі Лемке пише: „І великий князь в любови до Росії не знайшов сили, щоби негайно розігнати оперетковий склад ставки, а між тим його легко мож було заступити кращими ґенералами, яких мала російська армія. Довелося Державній Думі підняти голос, аби штаб був реорґанізований, але разом з тим і Миколі Миколаєвичу довелося йти на Кавказ.

Взагалі Лемке, що увесь час працював у штабі великого князя, характеризує його як людину, що не може поставити інтересів справи понад симпатії своїх приятелів.

Сього якраз і треба тим, які гадають робити за його плечами свої особисті та гуртковій чи вузькопартійні, інтереси, але якраз се виключає в людині всяку можливість стати диктатором.

Аби дати повнішу характеристику цього великого князя, наведемо дещо про нього із творів інших авторів.

У „спогадах" С. Ю. Вітте, цього „російського Бісмарка", читаємо про Миколу Миколаєвича:

„Сахаров не довго був військовим міністром. Він був призначений під злощасним впливом в. к. М. М., котрий сподівався найти в ньому зброю в своїх руках, а коли побачив, що помилився, то Сахаров під тим же впливом був звільнений"...

...„Здається особливо захоплювався Пилипом (шарлатан спірітуаліст) в. к. М. М., котрий взагалі був містично торкнутий"...

...„Не дивлячись на багато недостач в. к. М. М., я його рахую чоловіком дуже обмеженим, але не поганим і чесним, безперечно відданим царю, маючим деякі військові здібности. Він натворив, і мабуть ще натворить багато біди Росії"...

...„Що торкається в. к. М. М., як чоловіка, дуже мягко висловлюючись, самонадіяного і не зрівноваженого, з дуже малим запасом льоґіки"...

...„До тогож в. к. по натурі людина досить обмежена і малокультурна"..

Такою характеристикою Миколи Миколаєвича пересипані всі спогади. В інших уступах Вітте, цей знаменитий знавець усього придворного життя, малює Миколу Миколаєвича, як людину без орґанізаційних здібностей, людину, що протеґує завжди своїх приятелів зі шкодою для справи, виявляє сам і допускає у інших, при кождій праці повну сваволю і т. д.

Вітте, відданий царизмови, всюди змякшує характеристику Миколи, всеж таки й він мусить признати, що „М. М. людина безперечно не дурна, але унаслідував в повній мірі психічну недугу свого прадіда імператора Павла... Ця його ненормальність мала надзвичайно шкідливий вплив на де-які державні справи"...

Нарешті наведемо ще одні слова про Миколу Миколаєвича, написані людиною щиро й отверто, бо її не вяже, так як Вітте, служба і любов до царського дому.

В праці „Послєдній Самодержец", що була видрукована в 1913 році, Обнинський пише про Миколу Миколаєвича:

„Серед визначних алькоголіків тодішньої ґвардії треба поставити великого князя Миколу Миколаєвича, команданта лейб-гусарського полку... Мікрокефал будовою свого тіла, мисливець по потягу, глупець і непоправний алькоголік, він проводив час між купчихою, водкою і полком, який тримав зразково, красуючись „на смотрах" новими ментиками салдат, гарним підбором коней і строєвими вигадками. Головним ділом гузарів все таки залишалося піяцтво... Пили часто цілі днями, допивалися на вечір до галюцінацій... Великому князю і тим, що з ним пили гузарам, не раз починало здаватися, що вони вже не люди, а вовки. Тоді всі роздягалися до гола і вибігали на безлюдну вулицю, в нічну пору в Царському Селі. Там сідали на задні ноги, рук вживали як передних ніг, задирали до неба свої пяні голови і починали голосно вити. Старий буфетчик знав уже, що треба робити. Він виносив на ґанок велику балію, наливав її вином, звичайно шампаном, і тоді вся зграя кидалась на рачки до балії, хлептала язиками вино, верещала і кусалась"...

Такий портрет змалювали ті, що приглянулися зблизька до сучасного „верховного вождя", та головного кандидата на царський престол, Справді, до якого розкладу і гниття треба було дійти, щоби таку людину ставляти кандидатом на „спасітеля народа"! При сих умовах із „Зарубежнаго Сезду" нічого не вийде, хиба вовче виття на париських вулицях.

ЗМІНА АДРЕСИ ОБЄДНАННЯ:

Письма і гроші до Обєднання належить посилати від дня 1-го квітня 1926 р. на таку адресу:

OBYEDNANYE
P. O. Box 411
PHILADELPHIA, PA.

ТЕАТР І ШТУКА.

Нова драма Даглеса Фербенкса.

В **Selwyn Theatre** при 229 Вест 42-ій улиці в Ню Йорку виставляють вже другий місяць великий образ Дагласа Фербенкса п. з. **The Black Pirate.**

Критика призвала сей образ найкращим явищем на екрані сього сезону в Ню Йорку.

Темою сього образу є романтичне життє серед небувалих пригод піратів (морських опришків). В драмі беруть участь мущини, женщини і діти.

Головну ролю грає відомий артист образкових театрів Даґлес Фербенкс, але і він тут найбільше визначився, від коли його американська публика бачить на екрані.

Фербенкс від пяти літ займався сею темою, поки не довів її до успішного виконання.

Він збирав два роки потрібні матеріяли, а до помочі йому стали історики, професори, морські техніки, артисти і всякі інші спеціялисти.

The Black Pirate се продукція на кольосальні розміри і беруть в ній участь тисячі осіб, а проте вона так просто апелює до кождого, начеб йому близка і немовби він її переживав. В ході подій видці бачать Фербенкса у небувалих смілливих подвигах, які хвилюють кождого. Але іноді він теж представляється і яко лицар хоробрий, але ніжний особливо, коли в ньому залюблюється гарна княжна.

Драму виставляється двічі денно о 2.40 пополудни і о 8.40 вечер.

ДО ВСІХ ДОПИСУВАТЕЛІВ.

Просимо затямити собі:

1. — Дописі писати коротко.
2. — Виразно і читко.
3. — Лиш по одній стороні паперу
4. — В дописях подавати лиш правдиві вісти.
5. — Писати лише про річи цікаві для усього загалу читачів, або бодай його значної части.
6. — В дописях нікого не перехвалювати без дійсної заслуги.
7. — Не лаяти нікого особисто, ані не нападати, ані не зачіпати.
8. — Не жадати звороту дописі, яку дописуватель написав за кілька мінут (коли її дуже потребує, може у себе оставити відпис).
9. — Не посилати „наглих" дописий з домаганнем „сейчас" помістити, бо се звичайно тільки показує, що дописуватель опізнився і хоче, щоб редакція се надолужила.
10. — Не присилати до редакції стихів і поезій недоладних щодо форми, або безвартних щодо змісту; а до того й не жадати звороту таких віршів.

ОРҐАНІЗАЦІЙНА ПЕРЕПИСКА.

З одного пенсилвенійського відділу пишуть: Двох наших довголітних членів, котрі через страйк були змушені перестати оплачувати своє обезпеченнє в Союзі а за котрих відділ наш довший час вкладки платив поки не був змушений браком фондів їх суспендувати, тепер зголошуються і хотять звернути всі залеглости та бути приняті на ново як старі члени з всіми правами і привілеями, які мали перед суспендацією. Відділ поручаючи таке виняткове наново-приняттє взглядом Екзекутиви, стверджує підписами цілого відділового уряду, що оба ті члени тепер находяться в добрім стані здоровля як були перед суспендацією.

З огляду, що через довготреваючий майнерський страйк в такий сам або подібний спосіб багато довголітних членів по інших відділах в околицях майнів твердого вугля членство в У. Н. Союзі були змушені покинути а тепер після страйку по повороті до зарібків, таксамо радіб повернути до давних прав і привілеїв в У. Н. Союзі, для того сим подається до загального відома, що в такій сам, як повисше описаний спосіб, радо прийметься наново кождого майнера, що був на страйку та через брак заробітку був змушений перестати своє обезпеченнє оплачувати, а в місцевій касі не вистарчало фондів, щоби до кінця страйку за него заложити.

Кождий такий зголошуючийся хай явиться на найблизшім відділовім мітинґу і зложить залеглі вкладки до місцевої і головної каси.

Відділовий уряд наколи бачить, що член в такім як був стані здоровля, повинен відібрати залеглі вкладки а імя члена вписати до місячного звіту в рубрику принятих-наново з долученнем посвідки від себе, що член находиться в добрім стані здоровля. Побрані залеглі вкладки треба затримати в відділовій касі місцевій аж до отримання на се рахунку з головної канцелярії.

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ.

(За місяць март, 1926).

I. ПРИХІД:

1) З перенесення з попередного місяця		$381.83
2) Прихід в марті:		
а) Народний податок	$231.35	
б) Рідна Школа	434.93	
в) Ріжні	760.43	1,426.71
Разом		$1,808.54

II. РОЗХІД:

а) Висилка до краю		
1) Рідна Школа	$300.00	
2) Інваліди	200.00	
3) Політичні вязні	150.00	
4) Студенти	150.00	
5) Тов. „Просвіта"	100.00	
6) Національний Музей	100.00	
7) Стрілцям сухітникам	75.00	
8) Земельний Банк	75.00	
9) Наукове Тов. ім. Шевченка	50.00	
10) На ґімназію в Рогатині	25.00	
11) Письменникам	50.00	
12) Часопис „Громада", на Волині	25.00	
13) На фонд пок. О. Бесарабової	25.00	
Оплата листів і посилок	14.75	$1,339.75
б) Платня секретаря		150.00
в) Рент		25.00
г) Телефон		5.10
д) Стемпси		5.00
е) Дорога до Ню Йорку		6.48
Разом		$1,531.33

III. ЗІСТАВЛЕННЄ:

Прихід в марті	$1,808.54
Розхід	1.531.33
Остає в касі Обєднання з днем 31. марта	$277.21

Обєднання Укр. Організацій в Америці.

НОВА ЕМІҐРАЦІЯ.

(З бразилійської „Праці".)

Послідними часами розголосили часописи про майбутню велику еміґрацію, якою малоб занятись польсько-американське підприємство з Бруклина. Воно хоче пересилити до Бразилії: до С. Павльо, Парани, Санта Катарина і Ріо Ґранде до Суль, передовсім між ріками Уруґвай і Паранапанема 2,245.-000 еміґрантів ріжної народности: Німців, Поляків і Українців.

Як подає репрезентант А. Конвіссер, підприємство хоче робити кольонії по 300 фамілій і гадає, що на транспорт і інсталяцію їх вистане 2.000 долярів і тому до грудня малоб зложити 11.000 долярів.

Доси підприємство має обіцяних 25 тисяч німецьких фамілій, а з українським урядом вже також малиб погодитись. Найохотнійше хотілиб кольонізувати Парану. Кольонізація малаб тривати 6—8 літ, однак три кольонії хотять сейчас заложити, — як взорець для прочих. Тому вибирають передовсім Парану, позаяк тут вже є більші кольонії Українців і Поляків, і Парана найліпше надається на цю кольонізацію. Мають в проєкті поробити дороґи, а навіть ріки використати до транспорту.

Щоб еміґрація не змарнувалась, треба булоб для еміґрантів наперед всьо приготовити, принайменше дороги і хати і вже хоч перший сякий-такий збір чи поживу.

При таких кольоністах здалобся також пару старих кольоністів, щоб могли повчити способу бразилійської господарки, хоч в початках. Се всьо тому, що без доріг і без приготованих вже хат та якогось, хоч примітивного, збору чи поживи, зійшлаб кольонізація на страшну нужду, як було в початках нашої еміґрації, або хочби в теперішній, на Ріо Байлах. В лісах всьо шалено дороге і годі дістати, а щоб дочекатись першого свого збору, треба довшого часу.

Наші старі еміґранти, коли вибираються дальше в ліси, перше всього ідуть собі на нове місце дещо засадити і доперва, коли достигає, вибираються на свіжину. Хоч і тоді старим кольоністам початки на новім місци мусять іти тяжко, то однак не є вони в таких страшних обставинах, як нові еміґранти, без жадного запасу поживи і знання обставин. Правда, підприємство в таких разах малоби їх утримувати, а це винеслоби дуже великі кошти, бо в еміґрації можуть бути люди і без найменшого запасу грошей. Спосіб бразилійської господарки також треба хоч в части знати, щоб на дармо не працювати — коли хто не знає, як і коли садити — а і тому, щоб знали, що тут має вартість, щоб, приміром, не рубати герви і не палити, як це на початках наші робили і знищили плянтації герви, за які нині зробилиби тисячі.

Великі транспорти мусілиб також сейчас розділяти, позаяк о заразу в тих обставинах тут дуже легко, як досвід вже навчив.

ВИКИНУЛИ В МОРЕ 300 ШТУК КАНАДІЙСЬКОЇ ХУДОБИ.

Лондон. — До Менчестер причалив 19. м. м. тягаровий корабель зі всіми моряками, але без худоби, яку мав привезти туди з Галіфаксу.

Капітан корабля розказав, що в часі великої бурі корабель загнало тисячу миль поза його дорогу на морю. Взагалі кораблем так кидало, що моряки не могли через цілих чотири дні дати худобі щонебудь їсти або напитися води. А як коли і дали худобі троха сіна, то його вітер забрав з корабля або змочила морська солона вода і худоба не могла його їсти. Бідна худоба терпіла страшні муки, і ми постановили закінчити їх тим, щоб не плисти проти бурі. І коли звертали корабель в бік, попсувалась машина до керування, в наслідок чого цілий корабель опинився на ласці бурі. Щоби уникнути катастрофи, ми рішили позбутись худоби з корабля. І так таки зробили. — Зігнали усю худобу з корабля у море. Худоба знала, що йде на смерть і неодна опершися передними ногами о бік корабля, не хотіла скакати у запінене море. Та ми стручували її силою коленням вилами. Була це страшна сцена...

Р. Л. СТІВЕНСОН.

ОСТРОВ СКАРБІВ.

ЧАСТЬ ПЯТА.

(26)

(Продовження)

Я ішов здовж побережа, віддихаючи з вдоволеннем знаменитим воздухом, аж зайшов після мойого обчислення досить далеко на полудне, щоби під обороною густих корчів полізти осторожно на другий бік згаданого клина.

По за мною було море, передімною пристань. Сильний вітер від моря був знов попустив, а замість нього нісся легкий вітерець на переміну то від полудня то від полудневого сходу та ніс з собою великі вали мраки. Пристань від сторони кістякового острова була тепер така спокійна і так само нібн оловяної барви, як тоді, коли ми до неї заплили. Образ „Гіспаніолі", на котрій тепер повівала чорна хоругов, відбивався від щоглів аж до самої поверхні води, зовсім вірно в сьому величезному зеркалі.

Коло скунера стояв один з обох ґіґів, а в ньому на розстеленім вітрилі розложився був Сільвер — я його зовсім добре пізнав. На кораблі стояло кількох людий, а межи ними і один у червоній шапці, в котрому я зараз пізнав того опришка, що ще перед кількома годинами сидів на частоколі як на коні. Вони здається балакали і сміялися, хоч я, розуміється, на таку велику віддаль, бо може більше [illegible] одного слова з їх бесіди зрозуміти. Нараз учув я, як щось страшенно закричало і по мені аж мороз пішов, але незадовго пізнав я, що то голос капітана Флинта; мені здавалося таки, що виджу папугу, котру по її ріжнобарвнім пірю можна було легко розпізнати, як вона сидить на руці свойого пана.

За хвильку потім поплив ґіґ до берега, а той чоловік у червоній шапці і його товариш зайшли до каюти.

Під ту пору сонце зайшло вже було за горб дальновида і борзо стемнілося, тим більше, що тепер настала мрака. Колиб я хотів був ще того вечера вишукати човенце, то мені не треба було тратити ані хвильки часу.

Біла, високо з помежи окружаючих її корчів вистаюча скала була вже на яку осьму часть милі від мене віддалена і минув якийсь час, заким я доліз до неї, иноді на руках і ногах. Було вже майже зовсім темно, коли моя рука доторкнулася рапавої скали. Як раз під собою побачив я малесеньке місце, вкрите муравою, котре скала і густі та високі корчі зовсім закривали. І дійсно! Посеред сеї мурави побачив я шатро з козячих шкір, подібне до того, як його носять в Англії з собою цигани.

Я зайшов у яругу, підніс шатро з одного боку до гори і побачив човенце, яке Бен Ґон сам собі зробив. Було то незручно зроблене, трохи криве доробайло з гнучкого дерева, виложене верствою козячих сирих шкір — волосом до середини. Суденце було дуже маленьке навіть для мене і я навіть не можу собі подумати, як міг у нім плисти здоровенний чоловік. В ньому була зовсім низенька лавочка, на передньому кінці рід якоїсь поперечки і подвійне весло до порушування човна.

Аж до тої пори я ще не видів ані одного з тих скіряних човнів, які робили собі Британці, але від сеї пори вже видів таке одно і длятого не можу Бен Ґонів човен ліпше описати, як так, що єкажу, що був такий, як той найперший і найгірший, який собі колинебудь зробили. Але він був і тим дуже добрий, що був незвичайно легкий та міг богато унести.

Гадав би хтось, що я знайшовши тепер човен, вже тим вдоволився. Та ні, мені прийшов инший плян на гадку і заїхав мені в голову, як фіра сіна, так, що мені здавалося, що я би виконав його навіть у очах самого капітана Смолета. Той плян був такий, щоби серед нічної пітьми вибратися на воду, перетяти линву від якора „Гіспаніолі" і пустити її з вітрами. Я був того кріпкого переконання, що ворохобники по своїй невдачі нічого так не бажають як лиш того, щоби на другий день витягнути якор та поплисти на широке море; мені здавалося, що було би похвальним ділом недопустити до того, а що варта на кораблі не мала ніякої лодки до розпорядимости, то я гадав, що те можнаби зробити без великої небезпеки.

Отже я підождав, аж добре стемнілося, а тимчасом зів спору часть моїх сухарів. Ніч була як би сотворена для мойого наміру, бо мрака закривала ціле небо. Коли зникло послідне проміннє денного світла, повисла непрониклива пітьма над островом з закопаними скарбами. А коли я накінець взяв човен на плечі і спотикаючись вийшов з яруги, де повечеряв, то в цілій пристани видко було лиш дві точки.

Перша то була велика ватра на березі, довкола котрої побиті розбишаки полягали та їли й пили, а друга то малесеньке світло серед пітьми, що показувало, де стоїть корабель. Він задля відпливу моря відповідно обернувся, так, що передним кінцем звернувся як раз просто мене. Лиш в каюті світилося, а то, що я видів, був лиш відблеск слабого світла, що виходило з віконця у позадній часті корабля.

Відплив моря тревав уже якийсь час, і я мусів длятого іти спорий кусень дороги мочаруватим берегом, де по кілька разів застрягав аж по кістки, заким дійшов на край уступаючої води та бродячи ще трохи дальше, пустив свій човен на воду.

Глава двайцять третя.

Відплив моря.

Човен, як те я мав зараз переконатися, був на одну особу, такої величини і такої ваги, як моя, дуже безпечний, але незвичайно трудно було ним кермувати. Що я й не робив, а він таки не хотів плисти в ту сторону, куди мені було потреба, а його головна сила була мабуть у тому, що він крутився на одному місті. Таж і сам Бен Ґон говорив, що сей човен має свої примхи і треба їх аж добре пізнати, щоби ними можна було кермувати.

Тих його примх я очевидно не знав. Він плив всюди инде, лиш не в ту сторону, куди я хотів. Найдовше був заєдно боком обернений, і я переконаний, що я був би не доплив до корабля як би не відплив моря. На щастє відплив вхопив мене з собою і поніс в сторону як до „Гіспаніолі", так, що я мусів конче до неї доплисти.

Корабель показався наперед передімною як щось темного, ще темніщого як темнота; відтак зарисувалися виразнійше й щогли і сам корабель, а в найблизшій хвилі, як мені здавалося (бо чим близше я підпливав, тим сильнійший був похват), опинився я перед її линвою від якора і вхопився її.

Линва від якора була так сильно натягнена як тятива лука. Довкола корабля, журчала та шуміла вода в темноті як у малому гірському потоці. Лиш було шарнути ножем по линві, а похват був би вхопив „Гіспаніолю" і поніс зі собою.

Доси було все добре. Але мені прийшло зараз на гадку, що сильно натягнена линва, як би її нараз перетяти, так само небезпечна як, як той кінь, що бє. Я бувби не знати о що заложився, що якби я був так шалений і відтяв якор від „Гіспаніолі", то був би певно вивернувся зі своїм човном.

Та гадка здержала мене, і я би був уже відступив від мойого наміру, як би знов щастє не було мені сприяло. Легкий вітер, що зразу дув з полудня а відтак від полудневого сходу, коли ніч зачала, став віяти з полудневого заходу. Коли я ще роздумував про мій плян, звіявся вітер та попер „Гіспаніолю" якраз на похват; на мою велику радість натягнена линва почала звисати в моїй руці і на хвильку моя рука занурилася у воду.

То рішило. Я виймив ніж, отворив його зубами та став перерізувати один мотуз за другим, аж корабель держався ще лиш на двох. Відтак ждав я спокійно, аж від нового вітру линва знов попустить, щоби ще й оба послідні її мотузи перерізати.

Через цілий той час чув я якісь голосні крики в каюті, але що у мене в голові було зовсім що иншого, то я на них не зважав. Тепер же, коли я так чекав, то й звернув більшу увагу на них.

По одним голосі пізнав я теслю Ізраїла Гендса, що давнійшими часами був Флинтовим пушкарем; другий голос, то був розуміється, мойого приятеля в червоній шапці. Оба ті розбишаки були очевидно пяні, а все ще пили, бо коли я так підслухував, один з них отворив вікно, і заклявши, викинув щось у оду, мабуть порожну фляшку. Та вони не лиш були пяні, але, як мені здавалося, ще й завели скажену суперечку з собою. Проклони сипалися градом, а попри те робили такі страшенні крики, що я таки був певний того, що вони ще будуть і битися. Але до того не прийшло, бо за кождий раз суперечка притихала і голоси не були вже так крикливі, аж знову по якійсь хвилі робилися такі самі крики.

На березі видко було велику ватру, що палахкотіла ясною полуміннею між деревами. Якийсь один і з них поспівував стару, мелянхолійну пісню моряцьку, а при тому клав велику вагу на послідні її слова. Я чув її нераз підчас моеї подорожі і пригадував собі ті слова:

Поплило на море мужа сім-
[десять пять,
А домів вернув лиш один
[назад.

Мені здавалося, мов би тота сумна пісня мала образове значінне для товариства, що зрана потерпіло так люту страту. Але із того всього, що я видів, то ті буканіри були такі змінчиві, як і те море, на котрому вони жили.

Накінець настав вітер; скунер похилився трохи боком, я почув в руці, що линва від якоря знов повисає, і уживши всеї сили, розтяв ще й послідні два її мотузи.

Вітер мало що вадив човнові, котрий у одній хвилі пігнав до переднього кінця „Гіспаніолі". Рівночасно і скунер, ідучи за похватом, став поволі крутитися довкола себе.

(Дальше буде).

С. Маківка.

РОЗМОВА З МІНІСТРОМ ОКПИНСЬКИМ.

Блукаючи по світі, забрив я в одну маленьку, дуже хижу та шляхетну державу, про яку чув, що в ній рай не тільки для пануючої нації та кляси, назвою якої зоветься і сама держава, а рівнож і для других народів, що по тим чи иншим умовам опинилися в її складі.

Бажаючи ближче зазнайомитися з її порядками та працею уряду, тим більше, що недавно там змінився уряд, я звернувся до їхнього премієра міністрів, пана Окпинського.

— Пане президенте, чи не можете уділити мені пару хвилин для розмови?

— А хто ви будете?

— Я Українець, — відповідаю: — належу до народу, якому не дали в свій час здобути непідлеглости і тепер він, як Ізраїль, розсіяний по всім світі.

— Дуже приємно — відповів премієр: — пісню я вашу чув: дуже гарна, але сам нарід гайдамацький, особливо його проводирі. З рештою, то не до діла. Що саме цікавить вас?

— Поперше — зазначив я — я хотів би знати, який у вас уряд.

— Коаліційний. Може навіть не зовсім, але так його зовемо. Виходить вся права сторона, куркулі та соціялісти.

— І міцно держиться?

— Як мішок з паперу. Доки нічого не сиплеш, то цілий. Всиплеш — вреться. Але я собі даю раду: прорветься, подвійним папером заклею дірку.

— Бачу з ваших слів, що є розбіжність в уряді і то видимо через те, що взагалі трудно погодити правих з лівими?

— Добродію, — поспішно сказав Окпинський — коли розходиться о місце якогось міністра, то у нас нема незгоди з партійного погляду. У нас кожний радий це місце займати. Наші соціялісти більші патріоти, як правицовці, а що торкається їхнього соціялізму, то він не шкодить навіть крайнім монархістам.

— Через щож розбіжности?

— Замало ліністерств і не можна всі партії задоволити. Дасн їй два місця, хоче три; три, хоче чотири і т. д.

— Розумію. А скажіть, як у вас живеться та що думаєте робити?

— Про те, як живеться, не буду говорити, самі побачите. Щодо замірів мойого уряду, то я думаю дістати заграничну позичку, скасувати безробіття і зреформувати адміністрацію. То головні завдання. Є ще багато дрібнійших, але про них не варто говорити.

— Значить, маєте надію, що ваш уряд буде продуктивно працювати для краю?

— Безумовно. За гарні слова та тисячі проєктів ручаюся.

— Ви говорили про позичку. Видимо справа ваших гроший стоїть не зовсім гарно?

— Як би вам сказати... Гроші то навигляд гарні, та вартости не мають. Обезцінюються одні, робимо другі. Ті летять — рятуємось позичками.

— Хіба не маєте власних засобів рятунку?

— Так, як би й нема. Якийсь дідько скасував панщину, а теперішній шляхті нема з чого жити. Попристроювалися потрохи по урядах, але великі витрати.

— Податки-ж у вас існують?

— Існують. Платять у нас за все, за що можна тільки взяти. Але всього того мало. Треба ще допомогти зі сторони.

— Видимо багато маєте урядовців та багато витрачуєте на добробут держави?

— Не скажу, що багато. Тепер лише по одному, по два урядовці в панській родині. Де-не-де в якій трохи більше. В робітничих та селянських майже нема.

— В чім же буде реформа вашої адміністрації та взагалі державного апарату?

— Звільниться пару тисяч сторожів. Ці можуть бути й без служби. Перенесеться пару урядів з одного місця в друге. Переодягнеться поліцію в другу форму та все буде гаразд. Як то кажуть — і кози будуть ситі і сіно ціле.

— На тім трохи заощадите?

— Не дуже, але завжди щось трохи. То безумовно не буде вихід з положення. Позичати таки треба.

— А з охотою вам позичають?

— На словах завжди.

— А на ділі?

— Трохи труднійше. Перші роки позичали, а в останні часи не дуже то.

— Вимагають закладу?

— Колиб тільки закладу! Не все хочуть приймати. Правду сказати, нема вже чого й закладати. Заложили тютюн, сірники, нафтою й так чужинці торгують... Горівки не хочуть. Прийдеться продати цинкові заводи та трохи лісу.

— В такім разі надія на позичку є?

— Безперечно. Як тільки вдержуся літ пять на свойому становищі, то вдасться щось вижебрати.

— А безробітні у вас є?

— Більше, як тих, що працюють. Ростуть, як зілля весною. В останні часи трохи зменшилося. Було тисяч 700, а тепер значно меньше.

— Знайшли працю?

— Уряд допоміг. Утворив бюра посередництва праці та бюра запомоги. Тепер робітники ходять з одного до другого і в такий спосіб працюють.

— І багато заробляють?

— Порад, скільки схочуть. Простоять цілий день. Завжди то меньше коштує. Часами і самі находять працю.

— В який спосіб?

— В оригінальний. Збираються купами, руйнують урядження магістратів, а потім ходять до слідчого судді.

— А селяни як у вас живуть?

— Правду сказати, не знаю: то мене не цікавить. Чую иноді, що трудно податки платять.

— А земельку мають?

— Напевно мають, бо всі по землі ходять.

— А не думаєте їм дати?

— Дати то ні. Хай куплять, коли хто продає. В останній час ухвалили ми закон про продажу селянам землі. Але то більше для того, що наближаються вибори до нашого сойму. Требаж щось пообіцяти. Не пообіцяєш — так будуть голосувати на ліво.

— І селяни мають гроші?

— Коли хочуть земельки, то мусять мати.

— А так, без гроший, не можна взяти?

— Тихо, — не говоріть. У нас за такі слова і до кози можуть посадити. У нас, добродію, з такими людьми не жартують. У нас тільки за гроші. Інакше шляхті капут. А шляхту ми шануємо. Вона тільки репрезентує нас назовні.

— А Українці у вас є?

— Аж задуже. Мало не стільки, як і нас.

— І добре їм поводиться?

— Добре, аж занадто.

— Користають зі всіх прав?

— Так. Вдихають вільно повітря; пють воду, скільки хочуть; навіть можуть говорити про свої справи, коли ніхто не чує.

— А школи мають?

— Мають. Діти учаться в наших, а більш цікава молодь та дорослі, коли хочуть собі добробуту, то у вязницях. Там добре учать.

— Алеж ваша мова відріжняється від української і дітям трудно учитися?

— Коли хто хоче, то мусить. Частина дітий колись училася в українських школах, а разом учила й нашу мову. Хай тепер старші учать молодших.

— Пане президенте! Я чув, що ваш край обіцяв відкрити вищу українську школу.

— Правда, правда. Ми даємо Українцям свою низшу та середню школу, а про вищу українську завжди говоримо. Розмови про український університет у нас провадяться кілька літ і то досить поважно.

— Як скоро він може бути відкритий?

— Досить скоро. Як тільки видумають таку машину, що зможе перевозити людий на місяць або на Марс, то негайно відчинимо. У нас бачите страшне передлюднення і нема місця. Там напевно простори і можна буде легко улаштуватися.

— А як ви задивляєтеся на постійні місця в Лізі Народів?

— Пнемося до того більш, як ви до своєї непідлеглости.

— І маєте надію одержати?

— Ми завжди надіємося.

— Але дістанете так, як ми у вас вищу школу, — додав я і ми попрощалися.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Сим подається до відома всім нашим читачам, що присилаючи до поміщення ріжні оголошення до часописи „Свобода", треба рівночасно враз з оголошеннями присилати і належитість за них. Щоби читачі могли орієнтуватися яка належитість має бути прислана враз з даним оголошенем будуть ласкаві за кожде написане в оголошенню одно слово числити 2 цт коли таке оголошенне має 30 або більше слів. За оголошення котрі не мають 30 слів платиться 50 цнт. за раз Виняток творять лишень відділи У. Н Союза, котрих оголошення мають бути підписані місцевим урядом відділу. Всі оголошення мають бути присилані до адміністрації „Свободи" 5—6 день перед днем оголошення їх в часописи, так що колиби вимагала сего потреба, був час порозумітися зі сторонами. Сторони котрі не схотять пристосоватися і придержуватися повисших правил, не можуть відтак нарікати на часопись, що непоміщено їм оголошення чи оголошень.

Адм. „Свободи".

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Катальоґ Книгарні „Свободи"

"SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

СЛІВЦЕ ДО НАШИХ ПОКУПЦІВ

Хто більше читає той більше знає.

Се вже неоспоримий факт, що народи, які сьогодня стоять висше культурно, завдячують се просвіті, — і читанню книжок. Вони не жаліли гроша на піддержанє своєї літератури, не жаліли часу на читанне книжок, не дивились обоятно на просвітні потреби. Не диво отже, що й піднеслись висше від инших народів. — Нам треба памятати се, що й вони колись стояли низше, тому перед нами так само отворена дорога до більшого поступу як у них. До сього не запізно. Одначе сього ми потребуємо зараз, а не колись. На світі красше стане, если народи будуть меньше більше однаково стояти культурно і просвітно, бо тоді один буде мусів другого рівно трактувати. Читайте отже книжки і то читайте найбільше, а будучність перед Вами.

ДЕ СВІДОМІСТЬ, ПРОСВІТА, ПОСТОЯННІСТЬ — ТАМ СИЛА!

Всі члени Українського Народного Союза повинні памятати при купні книжок, що весь прихід з книгарні „Свободи" остається в їх організації, себто в руках самих членів та членкинь У. Н. Союза.

Товариства, Братства й Сестрицтва Українського Народного Союза повинні памятати при замовлюванню книжок і друкарських робіт, що, замовляючи сі книжки й роботи в друкарні „Свободи", дають заробляти своїй власній організації, себто збогачують самих членів та членкинь У. Н. Союза.

КНИЖКИ РІЖНОГО ЗМІСТУ.

(Твори зазначені звіздкою (*) є друковані в Америці, зглядно в Канаді; твори зазначені хрестиком (†) вийшли друком у старім краю; твори без жадних знаків є видані „Свободою").

† Абатеса ді Кастро, оповідання, Стендаль, пер. С. Пащенко 40
* Абу Касимові капці, арабська казка І. Франка 30
* Амалюнга або дочка дебрів, оповідання з часів боїв між Европейцями й Індіянами 20
Американські трости. — Ковбок (казка). — Еміґранти. — Дні нашої слави і недолі 15
† Андріян і Антіной, роман, Ґ. Еберс, перекл. М. Троцький, два томи 95
† Аритметичні правила А. Чепіги (перерібка В. Верниволі) 20
† Байки Езопа для української молодіжи, переповів Л. Селянський, з 4 ілюстраціями, брош. 20, опр. 30
† Байки Івана А. Крилова в переспівах і наслідуваннях Богдана Лепкого, з портретом автора, передмовою Б. Л. й ілюстраціями 20
† Байки Івана де-ля Фонтена, переклав Л. Селянський, брош. 20, опр. 30
† Байки Леоніда Глібова, з портретом автора, передмовою Б. Л. й ілюстраціями 20
* Байки небилиці 10
* Батьківщина й инші оповідання, Ів. Франка 25
* Библійни повѣсти изъ старого и нового Завѣта (съ образками), написани священникомъ О. Л., опр. 1.50
† Біблія, святе письмо старого і нового завіту мовою русько-українською, переклад П. О. Куліша, І. С. Левицького і д-ра І. Пулюя, в полот. оправі 3.00
† Біля машини, оповідання В. Винниченка 10
* Блискавиці, суспільна студія і Жовнірські оповідання, Мих. Яцкова 50
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фляшка горівки. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і недолі 15
* Боги жаждуть крови, нап. Анатоль Франс, з французької мови переклав О. Пашук 75
* Борба світів В. Велса 40
* Боротьба о сонце 5
* Борці за правду, повість А. Кащенка 50
† Борці за правду, історичне оповідання А. Кащенка, видання 4-те 45
* Борба Українського Народу за волю і незалежність. Огляд подій за рр. 1918, 1919 і 1920, і як будувалась Українська Держава. Написав Д. Долинський 1.00
[illegible]

* Буквар для дітий першого року науки (Народна Школа, перша часть), опр. 30
* Буквар Дм. Андрейка 50
* Варвара Убрик, опов. з життя в монастирах 40
* Варіят з 1906 року. — 2. Вірші. — 3. Між бурливими филями, драма на 4 дії, В. В. Бабієнка 35
Весела бандура, повний збірник веселих і жартівливих пісень і приспівів до музичних інструментів і танців 50
Весела книжочка, з 17 образками. Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий 35
* Ветеринар, або як лічити і плекати домашні звірята, зібрав і перевів після українських і англійських видавництв М. М. Белеґай, з ілюстраціями 60
* Вечері на хуторі біля Диканьки, повістки Миколи Гоголя 15
„Верховина", сольова пісня з акомпаніяментом фортепяна, уложив Мих. Зазуляк 50
† Вибір поезій, О. Федьковича 10
* Відвдячився, оповідання з козацької давнини, А. Чайковського 1.00
† Відмолодження, після д-ра А. Штайнаха написав Петро Франко, з образками 10
† Відродження, роман Льва Толстоя, переклав Василь Сімович, з портретом автора і з передмовою перекладчика. Друге, виправлене, з текстовою реставрацією Б. Боднарського зрівняне видання. Три частини в двох томах. Брош. 2.25, опр. 2.75
† Від себе не втечеш, оповідання Марка Вовчка 20
Вільний чоловік і инші оповідання, Ст. Костіва 40
Вічевий співаник 5
* Вічний Жид 10
† В затінку й на сонци та инші оповідання, нап. Юрій Кміт, брош. 35, опр. 50
* В неділю рано зілле копала, оповідання О. Кобилянської 75
Вода в природі. — Умірковаиий та щирий, В. Винниченка. — Заграй. — Останки „Фортуни". — Дні нашої слави і недолі 20
† Вступ до метафізики, нап. Анрі Берґзон, пер. Евген Яворовський 35
* В тумані, оповідання, Л. Андреева 20
† Всесильний доляр, оповідання А. Хомика, пер. Н. Суровцова 45
† Гайдамаки Тараса Шевченка, видання ілюстроване артистом А. Г. Сластьоною, велика настільна книга (13x17 цалів), в карт. оправі 3.50, в полот. оправі 5.00, в люкс. оправі ... 6.00
† Гайдамаки Т. Шевченка 50
[illegible]

† Галичина в життю України др. М. Лозинського 25
* Галка смерти. Свобідно за Марк Твейном переклав В. Держирука 5
* Гарна історія о терпеливій Олені, донці Антонія, турецького цісаря з Константинополя .. 20
Гаси огонь, поки не розгорівся й инші оповідання 20
* Герой капіталу Антона Сінклера (переклала Н. Романович) 30
Гетьман Мазепа. Дуже поучаюча книжка з ілюстраціями 25
* Гіпнотизм і суґґестія в 2-ох частях 40
† Голод, оповідання, В. Винниченка 5
† Гордий цар, Про царенка Івана та чортову дочку, українські народні казки (зі збірника І. Рудченка), з 5-ма малюнками Ю. Магалевського 20
† Гостинці, збірка фейлетонів, Миколи Синежупанця 25
† Граматика української мови для самонавчання та в допомогу шкільній науці. Друге видання з одмінами й додатками. Написав др. Василь Сімович. Брош. 3.25, в полот. оправі 3.75
* Грішники, роман-хроніка, О. Я. Кониського 80
* Гумор і сатира 25
† Гумористи, нап. А. Аверченко, пер. з російського, брош. 20
Гуцули й Гуцульщина Г. Хоткевича 25
Геновефа, оповідання про княжну невинно засуджену на смерть 30
† Геновефа, оповідання для народу, переповів Антін Яворівський, з численними образками 35
† Голем, оповідання, Ґ. Майрінка (переклав В. Левицький). Брошур. 1.25, в оправі 1.50
* Дарвінізм Еміля Ферріера (переклад з франц.) 80
Два брати (з байок) Братів Ґріммів 15
* Два мужі — одна жінка, оповідання Е. Золі (переклав Ом. Ревюк) 20
* Дві могили, оповідання з сибірського життя І. Королевського 10
* Дві староруські повісти про св. О. Николая, нап. др. В. Щурат, з 3-ма ілюстраціями 10
* Девять братів і десята сестриця Галя, Марка Вовчка 20
† Девять братів і десята сестриця Галя, оповідання Марка Вовчка 20
Де любов, там і Бог, оповідання, гр. Л. Толстоя (переклав Ю. Сірий) 15
† Дещо про гроші 10
* Діявольська справа, або Як ксьондз Шмідт замордував Анну Авмілер 25
* Для домашнього огнища, повість, І. Франка 85
* Доля України, вірші, Дм. Штогрина 35
* Домашна кухня, або як варити і печи, Леонтини Лучаківської, в оправі 1.00
* Домашний лікар, М. М. Белеґая 75
† Достойно єсть, збірка в Шевченкові роковини 15
† Думки Тараса Шевченка 20
Дяк, оповідання, Марка Вовчка 20
† Дужим помахом крил, роман А. Крушельницького. Перший том 45 цнт., перший том друга частина 45 цнт., другий том перша частина 50 цнт., другий том друга частина 50 цнт. Всі чотири книжки 1.90
* Еволюція в образках, Д. Гирда 1.25
* Евстахій, повість з перших віків християнства, Христофа фон Шміда 30
† Електричність, Н. Р. Кемпбела 85
* Есперанто, український підручник міжнародної мови 40
* Єзуїтська преподобниця, історичне оповідання, Ор. Левицького 25
* Єлисавета, мучениця на царськім престолі, з німецького переклав М. П. Б. Ясенівський 60
* Жителі Марса, Вол. Ґериновича 10
Життя, зарібки, організації і т. п. в Злучених Державах 15
* Житепись чорта, М. Шустакевича 15
Жінка і її значінне в суспільнім життю. — Сільський хірург (3 ілюстрації). — Смерть отамана. — Дурень. — Дні нашої слави і недолі 15
Жовнір; Оферма, оповідання з війск. життя 10
[illegible] 10
[illegible] 5

† Залісе, повість Осипа Маковея, друге справлене видання, брош. 1.00
† Замітки про сільське господарство Вол. Нікольського 35
† Записна книжка, оповідання, В. Винниченка 5
* Запорожська слава, історичне оповідання, А. Кащенка 50
† Запорожці, казка Івана Нечуя Левицького ... 20
* За рідний край, оповідання з часів Хмельниччини, Н. Бурлаки 30
За сестрою, оповідання з козацької старини, Андр. Чайковського 35
† Захар Беркут, образ громадського життя Карпатської Руси в XIII. віці, повість Івана Франка, опр. 1.50
† Збірка „Вільного Слова" за перший рік видання в полоні 1916 року 10
* Збірка оповідань для української молодіжи .. 40
Збірка повісток 10
† Збірник народних пісень і дум, брош. 50, опр. 65
† З вершин і низин, збірник поетичних творів Івана Франка. В додатку „Зівяле листє" й „Великі роковини". У біографічнім нарисі Івана Франка (нап. Василь Верниволя) є 14 ілюстрацій, в оправі 3.40
† Звідки взялися і що значать назви „Русь" і „Україна", др. Л. Цеґельського 30
† З Дніпра на Дунай, оповідання для юнацтва з часів скасування Запорожської Січі, А. Кащенка, видання 3-те 40
† Земля, повість Ольги Кобилянської, опр. 2.00
З життя первісного чоловіка, про життя первісних і сучасних дикунів 35
† З журбою радість обнялась, збірка віршів, О. Олеся 60
† З культурного життя України, нап. др. Зенон Кузеля 10
* З ласки родини, повість в 3-ох частях, др. А. Чайковського 1.50
† Змагання, оповідання, А. Крушельницького ... 90
Знанне життя, др. С. Демидчука 30
† Зоольоґія для вищих початкових шкіл та гімназій з багатьома малюнками та барвними таблицями, нап. др. Іван Раковський, брош. 50 опр. 75
З років війни, сатиричні ілюстрації з европейської війни, оповідання і инше про старий край і Америку 30
* З теренів европейської війни, що ділось і діесь в нашім рідним краю 50
* З фільозофії політики, нап. др. А. Крістензен, пер. Мих. Лозинський 65
† Знак чотирох, дитективний роман, нап. Конан Дойл 75
* Іван Дурак та инші оповідання, гр. Л. Толстоя..25
* Іван Франко, біографічно-літературний нарис 20
* Із звірячого царства, перша сотня найкращих казок. Зібрав В. Держирука 20
* Ікона Пречистої Діви, оповідання для народа, нап. Хрістоф фон Шмід, пер. Вас. Мереньків 10
Ілюстрована збірка. Вуси (3 ілюстрації).—Катерина (3 ілюстрації). — Нін і Семіраміда (2 ілюстрації). — Лист турецького султана запорожським козакам. — Відповідь запорожських козаків турецькому султанови (1 ілюстрація). — Алькоголізм і діти 20
* Ілюстрована історія України в 2-ох томах, М. Грушевського, в оправі 3.25
* Ілюстрована свята інквізиція, страшна смерть за віру в Бога 50
* Ілюстроване українське письменство в житєписах, др. М. Пачовського 35
* Індустріяльний юніонізм Даниїла де Леон і Промова В. Дебса 25

† Інститутка, оповідання Марка Вовчка 20
* Історія боротьби віри з наукою Дж. Дрепера (переклав з англійського М. Павлик) 1.50
† Історія Греції та Риму для школи й самонауки, з 46 малюнками й 3 картами, написав М. О. Ковалевський 65
Історія заложення Злучених Держав Північної Америки. — Самсон. — До тих, що сміються з пяної людини. — Як Сніжка щось по ночи водило і що то було? (1 ілюстрація). — Бог на землі (індійська казка). — Свати. — Дні нашої слави і недолі 15
* Історія Московщини до Петра Великого 40
* Історія о золотокрилім лицарю 10
* Історія про гарну Магельону, оповідання з давних часів, і Про злодія у селі Гаківниці, оповідання, П. Куліша 25
* Історія про Луця Заливайка, Ів. Наумовича ... 30
* Історія про сироту Івася 20
* Історія України-Руси, з образками, нап. Олександер Барвінський, з додатком ґеоґрафії українських земель 40
† Історія української громади в Раштаті, нап. Омелян Терлецький, з ілюстраціями 1.75
† Казки братів Ґріммів, з переднім словом, портретом автора і малюнками в тексті 20
† Казки братів Ґрімм в чотирох томах з 180 малюнками, том І. 60
† Казки Вільгельма Гауффа, з 86-ма малюнками, частина перша (шість казок) 60
† Казки Вільгельма Гауффа, з 82-ма малюнками, частина друга (пять казок) 60
Казки про Циганів 10
† Казки Бехштайна, ч. 1 50
† Казки Бехштайна, ч. 2 50
† Кайдашева сімя, повість Івана Нечуя Левицького, з портретом автора і з передмовою Василя Верниволі, опр. 1.50
* Каменярі, журнал студентського кружка за рік 1919 .... 1.00
* Камінна душа, повість, Гната Хоткевича 1.50
* Карл Маркс, його життє і наука, Еміля Гекера 15
* Кармелюк і Невільничка, оповідання Марка Вовчка 20
† Кармелюк, Невільничка, народні оповідання Марка Вовчка 20
* Катихизм християнсько-католицької релігії, третій наклад 30
* Кльод Ґе і другі оповідання 20
* Кляса проти кляси, Л. Мартова 5
† Книжка про Німеччину. Німецький край, німецька праця, німецька культура. З причинками звісних осіб німецького життя і з багатьома ілюстраціями. В картон. оправі 1.00
* Кобзар Т. Шевченка (в 1-ім томі) 1.00
* Кобзар Т. Шевченка (в 2-ох томах) 1.50
† Кобзар Тараса Шевченка, з портретом автора, сторін XVI+707, опр. 2.50
* Козацька пімста, оповідання з козацької старовини, А. Чайковського 30
† Козацька помста, оповідання з козацької старовини, Андрія Чайківського, друге видання..40
* Коли зійшло сонце, оповідання з 2.000 року, П. Крата 30
† Коляди або пісні на Рождество Христове, одиноке на народню мову поправлене видання 20
Коляди і щедрівки на Різдво Христове і Богоявленне, з додатком пісень страстних, воскресних і инших пісень церковних 25
† Контрасти, нарис, В. Винниченка 10
* Коротка історія біблійна, Старий і Новий Завіт 50

ВКАЗІВКИ ДЛЯ ЗАМОВЛЯЮЧИХ КНИЖКИ: — Кождий замовляючий книжки повинен виписати виразно всі титули книжок, які йому подобались і обчислити загальну належитість за книжки. Гроші належить посилати через почтовий або експресовий моні-ордер. Книжок на C. O. D. не висилається. Адреса замовляючого мусить бути написана як найдокладнійше. Мешкаючі по малих місцевостях повинні при замовленню книжок посилати 10 центів на реджістер. За недоручені книжки, коли замовляючий не прислав на реджістер 10 центів, книгарня не відповідає. — Замовлені книжки висилаємо відворотною почтою. Гроші належить посилати наперед.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТЯТЬ ЗАНЯТИСЬ РОЗПРОДАЖИЮ КНИЖОК, ДАЄМО ЗНАЧНИЙ ОПУСТ.

Гроші належить посилати на почтовий або експресовий моні-ордер на імя, яке подаємо у повисшій адресі.

„SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.